

[Rimstad.]

linger kan jeg til dels være enig med ministeren, men jeg er aldeles uenig, hvad biografbevillinger angår.

Når der i årevis så godt som intet røre har været om teaterbevillingerne, ligger det i, at kun et meget beskedent antal teaterledere overhovedet har bedt om en bevilling. Dette skyldes mange forhold, men først og fremmest den meget store økonomiske risiko, der i dag er ved teaterdrift, og det yderst ringe antal lokalemuligheder, der forefindes. Det er således klart, at bevillingsspørgsmålet ikke kan give anledning til indvendinger af betydning, når så godt som enhver ansøger, der melder sig i det ministerium, der bestyrer teaterbevillingerne, nærmest behandles som en helt, der bør bespises på prytaeion. Denne indstilling bør man ikke bebrejde ministeriet, for naturligvis er der grundlag for bekymring med hensyn til det aftagende teaterbesøg, og der er først og fremmest grund tilskuespillerbeskæftigelsesmæssig bekymring. I parentes vil jeg her gerne indskyde, at dette beskæftigelsesmæssige spørgsmål dog ikke altid af ministeriet gives den betydningsfulde plads, som hensynet til, at det drejer sig om menneskeskæbner, tilskynder til. Jeg skal her blot nævne den mangel på gustent overlæg over for nedlæggelse af en arbejdsplads, som den høje regering demonstrerede, da det drejede sig om at få Radio Mercur ud af verden.

For at vende tilbage til bevillingsprincippet vil jeg sige, at man bør jo ikke i sin stilling til et princip lade sin holdning afgøre af chancerne for, at princippet virkning kommer frem eller ej, og det princip, der ingen virkning har med hensyn til en teaterbevilling, kan have stor og uheldig virkning, når det drejer sig om en mere lukrativ biografteaterbevilling. Jeg har selv fra første parket som den, der indrettede teatret, haft lejlighed til at studere, hvordan bevillingssystemet hindrede ejeren af Nygade Teatret i at udnytte sit teater efter dets oprindelige formål: fremvisning af levende billeder, hvordan han i en årrække tabte penge herpå og først, da flere teaterbevillingshavere var gået mere eller mindre fallit i denne bygning, fik lov til på ny at anvende den til biograf. Det er naturligvis et særlig grelt eksempel, men det var nok til kraftigt at forøge min afsky for bevillingssystemet.

Vi vil derfor for det første på grund af den stilling, der i lovforslaget tages til dette bevillingssystem, afholde os fra medvirken til forslagets gennemførelse.

For det andet finder vi, at man efter i en lang årrække at have gjort lidt for lidt for den private teaterdrift, som nok kunne have trængt til at blive aflastet for en del af den byrde, som gennem forlystelsesafgiften har tynget katastrofalt på erhvervet, nu er ved at køre helt og aldeles over i den anden grøft ved, med dette forslag ligesom at forgyldte alt, hvad der har med teater at gøre, og gøre det med statskassens midler. Efter lovforslaget udstedes der 23 løfter om støtte, lån og tilskud inden for 11 grupper. De 11 grupper er: teaterdrift, teaterbygninger, teaterlokaler, teaterrekvisitter, teaterturneer, elevskoler, skolescener, billetkøbsordninger, administration af billetkøbsordninger, forøgelse af teaterinteressen og internationalt teatersamarbejde. Det burde selv for en meget tilskudsglad regering som den nuværende være for meget. Det er i hvert fald alt for meget til, at vi kan medvirke til at fremme lovforslaget.

Det ligger imidlertid ikke således, at vi afviser enhver mulighed for statens støtte til teaterkunsten. Vi har megen sympati for den tanke, at staten f. eks. gennem kulturelle institutioner, der er egnet til formålet, støtter fremførelsen af dramatiske arbejder, af operaer og balletter, som kan have betydning for folkeopdragelsen, og som af økonomiske grunde ellers ikke ville kunne sættes op. Men vi ønsker, at man skal tage stilling i hvert enkelt tilfælde, og vi ønsker først og fremmest støtten ydet gennem eventuel fritagelse for forlystelsesafgift, således som man i dag støtter kunstnerisk og kulturelt værdifulde film. At ville støtte i flæng blot med den bemærkning, lovforslaget gør f. eks. til landsdelsscenerne, at de skal opføre de bedste stykker, kan ikke være rigtigt — for hvad er de bedste stykker? Vil bedømmelsen her ikke altid være så subjektiv, at denne bestemmelse i loven får et næsten komisk skær?

I øvrigt vil det af de 11 tilskudsberettigede områder inden for teatrets verden, som jeg nævnte før, fremgå, at den foreslåede støtte skal ydes ud fra en alt for voldsom lyst og trang til at indføre statsstøtte på dette felt. Teatrets kunst er en